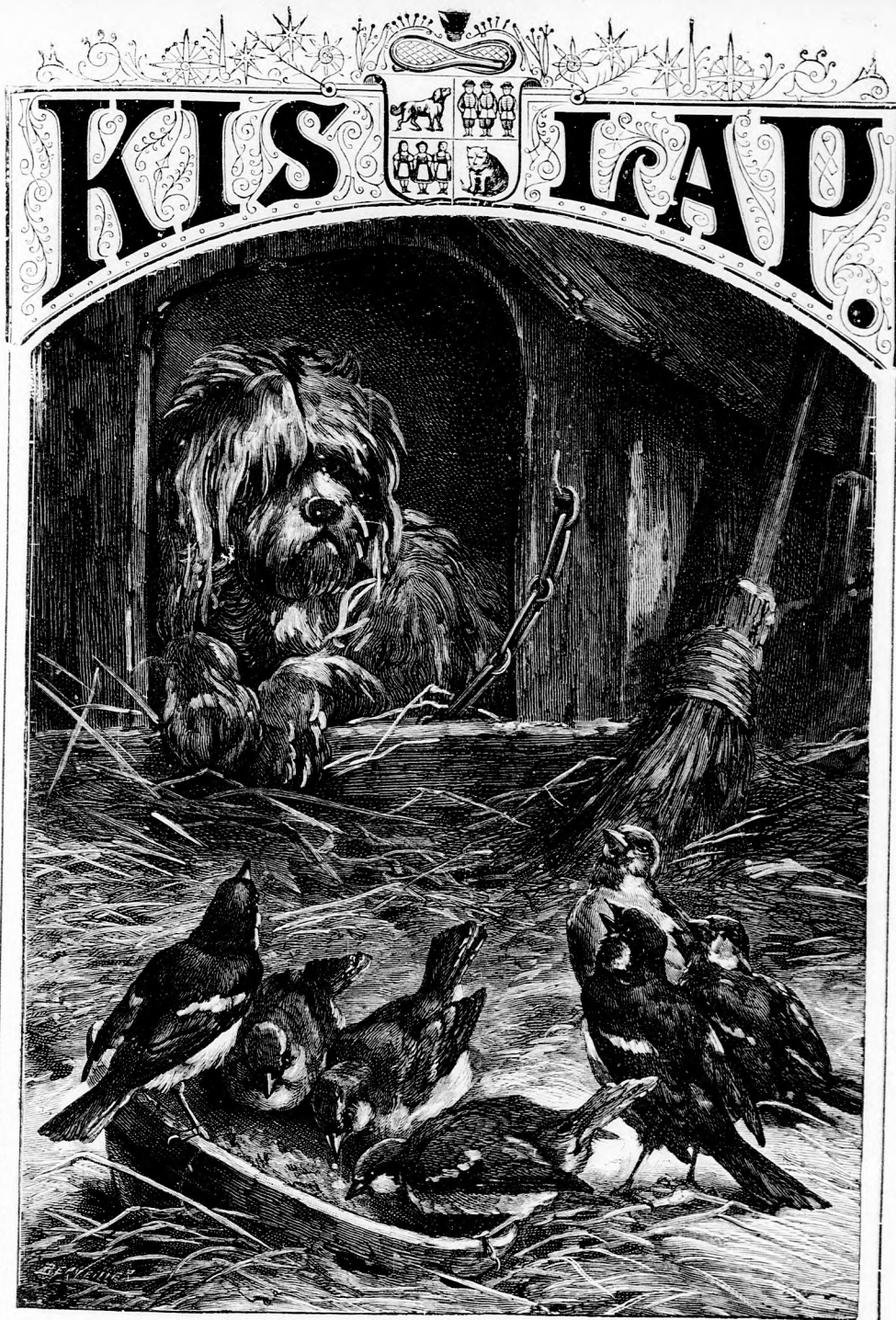

a mama
hasztalan
z ebédlő-
a duzzo-
a mit a
vhöz. já-
ulni, ha a
ítszanak;
rika ret-
gis csak
s eleinte
szogatott.
urczásan
a kapja;
delmesen
ga, ugy
zrevette,
zik vele.
ljárt be
na me-

ám, bo-
m. Már
de igye-
hibámat.
be jött
é a ma-
ek, sze-
ni még
britani a
A mióta
egész-
és pár
virágos

n-épület
rsulat.

A RAB ÉS A SZABADOK. (Lásd a 116. lapon.)

AZ ARANY ÓRA.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

IRÉNKE és Lottika kissé gyanakodva méregették a kövek távolságát s nem nagyon bíztak magukban, hogy át tudjanak jutni. Imre nevetett.

— Oh, hiszen ez nagyon könnyű; nézzétek!

Neki indult s könnyedén szökött egyik kőről a másikra és egy-két perc múlva már ismét visszatért. Persze neki nagyon könnyű, mert mester volt a tornázásban, bár soha sem tanulta. A két leányka azonban a városban nem igen próbálgatott ilyen veszedelmes gyakorlatokat. Mégis látva, hogy Imrének milyen könnyen sikerül, neki bátorodtak.

— Én megyek elől, szólott Irénke elszántan.

Megindult, utána Lottika s leghátul Imre. Eleinte nagyon szépen ment a dolog és már majdnem a szigetig jutottak. De épen itt igen nagyot kellett ugrani s Irénke, ki már előre szepegett s csak annál rosszabbul ugrott, a kő helyett rémült sikoltással a vízbe esett.

Lottika épen ugrófélben volt, mikor testvérét a vízbeesni és alámerülni látta. Szinte megdermedt benne a vér, ijedtében csak úgy vakon ugrott s a következő pillanatban épen úgy lubiczolt a vízben, mint Irénke. Imre egy pillanatig sem habozott, leugrott a vízbe, megkapta a hozzá közel vergődő Lottikát s lázas sietőséggel igyekezett vele kijutni a szigetre; csak hogy a vízben nem lehet nagyon gyorsan haladni. Imrének pedig az az ijesztő gondolat villant az agyába, hogy míg ő

Lottikával a partra ér, Irénkét a folyó lesodorja olyan helyre, a hol mélyebb és veszedelmesebb a víz. Ha Irénke meg nem ijed, akár maga is kigázolhatott volna, mert a víz itt alig ért derekán fölül; de a leányka csak kapkodott, nem tudott lábra állani.

De Imre még alighogy megindult Lottikával a part felé, váratlan segítség érkezett: a sziget sűrű bozótja közül egy öreges ember ugrott a vízbe, megkapta Irénkét és egy-két pillanat múlva kivitte a szárazra. Csak mikor már mindnyájan szerencsésen kint voltak, akkor ismert rá Imre.

— Nini, Ambrus bácsi, maga az? Ejnye, de derék! Köszönöm, Ambrus bácsi, nagyon derék, a mit tett.

Csakugyan ő volt, a szegény elmezavart öreg. Most is mosolygott és Imre köszönő szavaira akadozva, töredeztve mondá:

— Jó kis leány . . . szép kis leány . . . nem hal meg.

Azt bizony nem is tette. Irénke is, Lottika is egy ideig félig ájultan, az ijedtségből szótlánul hevert ott a pásziton. Eleinte el sem akarták hinni, hogy nem fultak meg. De végre mégis csak nekibátorodtak, megtapogatták magukat s miután közök-lábok helyén volt, Imrét is látták, az öreg Ambrusra is ráismertek, hát csak rászánták magukat, hogy felálljanak. Csburgott róluk a víz, épen úgy mint Imréről és az öregről. Imre, ki a veszély elmúltával mindjárt visszanyerte jó kedvét, nevetve kiáltá:

— No hiszen szép kompánia! Mint egy csapat kiöntött ürge, úgy állunk itt.

A leányok is, amint végig néztek egymáson, nem állhatták meg, hogy ne nevesenek. A nevetéssel aztán elmúlt minden ijedtség is, de ilyen lucskosan a sziget kikutatására mégsem lehetett kedvök, haza kellett sietniök, mert ha hideg nem volt is, nedves ruhában járni nem volt épen kellemes. De hogy jutnak vissza a tulsó partra? A két leánynak most már nem volt bátorsága a köveken való ugrásra. Imre azonban hamar talált segítséget. Nyájasan intett Ambrusnak; ő maga a kisebb Lottikát kapván ölébe, mutatta az öregnek, hogy ő meg Irénkét vegye ölébe. Az öreg mosolygott és gyöngéden karjaiba vette a leánykát, aztán bámult, hogy most már mit tegyen. De ezt is hamar megértette, mert Imre neki ment a folyónak és intett Ambrusnak, hogy kövesse.

Minden baj nélkül keresztül gázoltak a vizen s a tulsó partra érve, a három gyermek megsimogatta az öregot és megköszönte segítségét. Ambrus csak mosolygott; hogy megértette-e a köszönetet, nem lehetett tudni.

Irénke és Lottika szaporán igyekeztek haza, de ilyen csurónviz állapotban rösteltek a falun keresztül menni. Imre tehát elvezette őket kerülő utakon a mezőn keresztül a kert hátsó kapujához s itt észrevétlenül beosontak.

Azt lehetett volna hinni, hogy ilyen veszedelmes kísérlet után a leányoknak egészen elmúlik a kedvök még valaha oda menni arra a csöndes kis szigetre. De Irénke és Lottika nem voltak olyan nagyon ijedősek s mikor már túl voltak minden bajon és vígan nevettek a hideg fürdőn, Lottika még csak azon tünődött,

milyen jó szerencse volt az, hogy az öreg Ambrus épen akkor ott volt közel és segíthetett rajtuk.

— Oh, a szegény öreg majd minden nap ott üldögél órákig, felelé Imre. Ez az ő kedvencz buvóhelye, ott nem zavarja senki.

— Kár, szólt Irénke. Nekünk is épen jó lett volna.

— Az öreg Ambrus miatt bátran lehetnénk ott. Ő csöndesen, nyugalmasan heverész a fűben, nem alkalmatlankodik senkinek. Minket pedig szeret is. Miatta egészen kedvünkre játszhatnánk ott.

— De már abból még sem lesz semmi sem, szólt Irénke nevetve. Elég volt az ilyen fürdőből egyszer.

— Oh, azon majd segítetek.

A leányok kíváncsiak voltak, miképp fog Imre segíteni, de biztak benne, hogy megteszi, amit mond. Akár hidat is épít, ha egyszer ígérte.

És Imre csakugyan hidat épített. Persze nem épen olyat, mint a budapesti lánczhid, de elég jót arra, hogy egészen kényelmesen át lehessen jutni a kis szigetre. Előkerített holmi ócska deszkákat s a hol a vízből kiálló kövek nagyon messze voltak egymástól, ott kényelmes deszkapallót rakott le, sőt karókat is vert a folyóba s ezekre keresztbe léczeket kötött, úgy, hogy pompás korlátul szolgáltak. Irénke és Lottika, mikor délután Imre oda vezette őket, nem győzték bámulni pajtásuk ügyességét s most már egészen bátran sétáltak át a szigetre.

Sűrű bozót lepte el az egész szigetet, alig lehetett a tulsó oldalra átjutni; de mert nehéz volt, csak azért is megtet-

ték. Imre elővette kését s mihamar utat vágott a sűrű tövis-bokrok közt, úgy, hogy a leányok ruhájok minden nagyobb veszedelme nélkül eljutottak a tulsó oldalra. A szigetnek ezen az oldalán folyt a jókora folyó nagyobbik ága, a parton pedig nagy fák által beárnyalt pázsitos tisztás volt.

— Jaj de szép ez itt! kiáltá Irénke.

— Milyen jó volna, ha itt valami kis lugas vagy kunyhó volna, melyben olvasgatnánk, tanulgatnánk! tevé hozzá Lottika. Itt már igazán senki sem zavarna, az öreg Ambrustól nem félünk.

— Ha akarjátok, hát építünk egy kis kunyhót, szólt Imre.

— Jaj de jó lesz! Ugy leszünk itt, mint valami elvarázsolt tündérpalotában!

(Folytatása következik.)

A rab és a szabadok.

(Képpel a czímlapon.)

*H*IRES kutyának a sorsa
Nem valami irigylendő:
Nem minthogyha koplaltatnák, —
Elég ételt kap a bendő.

Nem is ütik, nem is bántják,
Nehéz dologra sem hajtják —
Más a baja: mivel mörögős
Szegényt rövid lánczon tartják.

Háza előtt vig madárkák
Csicseregnek nagy szabadon,
Azt csicseregik: »a szabadság
Többet ér, mint kincs és vagyon.«

Hallja Hires, tudja Hires,
Madárkákra pislog zordul,
Egy-egy hetykébb madárkára
Irigykedve rá is mordul.

De a madár nem fél tőle
S ezt csicseregve odább tánczol:
»Ládd Hires, mert nem vagy nyájjas,
Le az urad azért lánczol.«

CSONKA PETI.

— Beszélyke. —

LEHET ANNAK vagy huszonöt esztenedeje, hogy először láttam Csonka Petit. Nem ez volt igazi neve, hanem mint gunynév száradt rajta jó ideig és magam is, pedig bizony a világerő sem csufoltam volna, sokáig csak ezen a néven emlegettem.

Mint fiatal ember egyszer egy jó barátomat látogattam meg, ki messze a zajos fővárostól, egy csöndes, kedves faluban lakott. Azóta is sokszor jártam ott és mindig láttam Csonka Petit, hallottam történetét, melyet most elmondok nektek.

Mikor legelőször voltam ott barátomnál, kísértáltunk gyakran a mezőre, erdőbe s egy izben, a mint a falun keresztül hazatértünk, egy szegényesebb, de igen rendesen, tisztán tartott ház előtt egy kis fiúcskát pillantottam meg. Piros pozsgás képü, nagy szemü, kedves fiú volt s épen azzal mulatott, hogy a falhoz támasztott létrán fölkapaszkodott.

— Nézd ezt a fiúcskát, szólt barátom. Szegényke szerencsétlenné lett egész életére.

— Hogyan? Hiszen nagyon fürge, egészséges gyermeknek látszik, mondám.

— Igen, de félkezének nem veheti hasznát. Még egészen kicsike korában rácsapódott az ajtó és mind az öt ujját le kellett vágni. Csonka egész életére.

Közelebb mentem a kis fiúhoz. Ez félénken, majdnem ijedten nézett reám és bizonyosan el is futott volna, ha eléggé

(Folytatása a 118. lapon.)

MÁRIA VALÉRIA KIRÁLYKISASSZONY. (Lásd a 126. lapon.)

(Folytatás a 116. laphoz.)

gyorsan le tud mászni a létráról ; de még sikerült elfognom s bár eleinte gyanakvólag, bizalmatlanul nézett reám, lassanként barátságos szavaimra nekibátorodott és ide nyujtá ép jobb kezét, azután nagy vonakodva megengedte, hogy balkezét is megnézzem. Ugy volt csakugyan, mint barátom mondta ; a szegény kis fiu balkeze ki sem ért a ködmönkéje ujjából, tenyere össze volt zuzva ; az a piros képü, szép fiucska csonka, nyomorék volt.

— Szegény gyermek ! mondám sajnálkozva, a mint tovább mentünk.

— Valóban sajnálni való, szólt barátom. Szülei becsületes, szorgalmas, de szegény emberek s eleinte egészen kétségbeestek a kis fiu szerencsétlenségén. De most már belenyugodtak és még inkább szeretik Petikét, még pedig nemcsak szánalomból, hanem mert igazán nagyon derék kis fiu.

Ezután sokszor találkoztam Petikével és csakhamar annyira megbarátkoz-

A telhetetlen Vad Laczi legújabb kalandjai földön, légben és vízen.

(Vége.)

*Laczi már a felhőig ér,
Sikolt mama: »az Istenér' !«*

mondám saj-
tünk.

ló, szolt ba-
rgalmas, de
észen kétség-
ségén. De
még inkább
nemcsak szá-
a nagyon de-

am Petiké-
megbarátkoz-

tünk, hogy már messziről élembe szaladt és nyujtotta jobb kezét. Csonka karját azonban hátra dugta, mintha szégyelné szerencsétlenségét. És csak igen kevés emberhez közeledett bizalmasan, legtöbbször félénken elszaladt és elrejtőzött, csonka kezét pedig mindig rejtegette. Hamar kitaláltam, miért teszi ezt a kis fiúcska: akadt sok olyan szivtelen, durva fiú, a ki csufolta őt csonka keze miatt. Ez aztán kissé elvadtította Petikét.

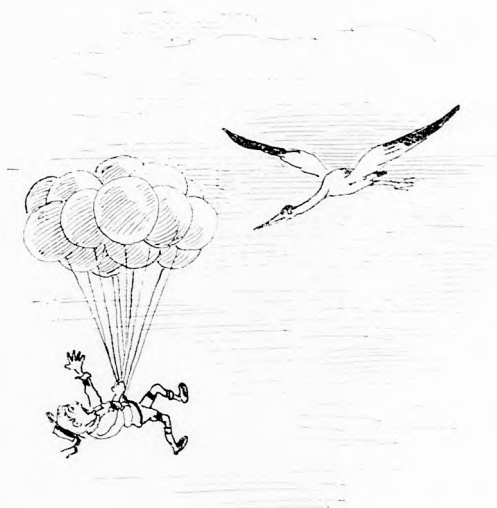
Ott volt mindjárt a szomszédban Miska, a falu legvagyonosabb gazdájának egyetlen fia. Alig lehetett idősebb Petinél, de izmos, markos kis fizkő volt s mihelyt meglátta Petikét, csufolkodva kiálta:

— Csonka Peti, félkezü! Csonka Peti félkezü!

Petikének ez nagyon zokon esett és nem ritkán köny toluult a szemébe, de vi-

tézül elfojtotta a sirást, nem akarta, hogy a durva Miska örülhessen csufolódása sikerén. Ha pedig a Miska közel jött és bántani akarta, akkor Petike bátran szembezállt és félkézzel ugy megbirkózott, csonka karjával is akkorákat ütött a csufolkodón, hogy ennek rendesen elmúlt néhány napra a kedve minden ingerkedéstől.

Az idő mult s Petike már akkora lett, hogy iskolába kellett járnia. Két évvel idősebb bátyja vezette föl a tanítóhoz s Csonka Peti eleinte kissé ijedezett, mikor ott kellett maradnia a sok pajkos fiú közt; de a tanító szigorú rendet tartott, senki sem merte gúnyolni Petikét s így lassankint nemcsak beleszokott az iskolajárásba, hanem megis szerette. Szorgalmasan tanult, a pajkos játékokban nem vett részt, hanem idejét e helyett hasznos foglalkozással tölté, ugy hogy csakhamar

*Laczi jajgat, bömböl remeg —
S im most egy gólya közeleg.*

kedvence lett a tanítónak, ki igazán örömet talált az illedelmes, szorgalmas fiucskában. Csak az volt a baja Petinek, hogy korához képest nagyon is csöndes és komoly volt. Ezt azonban szerencsétlen csonkasága okozta, mert minél idősebb lett Peti, annál inkább érezte és felfogta, mily nagy baj az, hogy nincs olyan ép két keze, mint másoknak.

De ha komoly volt is, nem csinált holmi savanyú arcokat és csonkaságát nem használta kifogásnak, hogy lustálkodhasék. Szülei házában mindenkinek kijutott a munkából s a gyermekek, ha megtanulták lezckéjüket, szintén segítettek mindenféle dolognál. Peti javában hozzálátott, hogy szintén hasznát vegyék. Nehezebb munkát persze nem végezhetett, de a mihez szemesség, meggondolás kel-

lett, arra mindig őt használták. A boltoshoz ő járt el, csonka karjára akasztotta a kosarat és ugyancsak vigyázott ám, hogy a boltos valami rossz portékát ne adjon neki, a fizetésnél pedig pontosan számolta a pénzt, nem volt abban soha egy krajczárnyi hiba sem. De még a mezőre is kiment dolgozni. Persze, nem végezhetett annyit, mint más, a kinek két ép karja van; de mikor a többiek látták, hogy a Csonka Peti milyen szorgalmasan dolgozik, rösteltek lustálkodni s így Peti már ajó példával is hasznót csinált.

A szomszédok Miskája, kiből ugyancsak erős ficzko lett, az bezzeg bírta a nehéz munkát is, azaz, hogy bírta volna, ha akarja. De biz ő csak úgy hébe-hóba fogott hozzá s mihelyt kissé fáradt volt, abbahagyta és hetykén mondá:

*Csíp esőrivél a madzagon,
Zuhan Laczi — ó borzalom!*

— Szeretném tudni, miért erőltetném meg magamat? Hát nem vagyok-e én a leggazdagabb telkes gazda fia? Van cselédünk elég, majd elvégzik azok.

Ezzel rendesen ott hagyta a munkát és ment játszani.

Egyik év mult a másik után s a fiuk lassanként végigjárták a falusi iskolát. Arra, hogy a városba felsőbb iskolába küldje, nem volt módja Petike apjának; Miska pedig nem is akart tovább tanulni. De Csonka Peti mégis tanult tovább, és töb-

bet is, mint a mennyit a falusi iskolában tanulni lehetett. A falu derék lelkésze ugyanis, a ki igen derék és tudományos férfi volt, szivességhől maga tanitgatta egyre-másra az olyan fiukat, a kiktől tudta, hogy az iskolában szépen haladtak előre és szeretnének még többet is tanulni. Petikének pedig már rég halotta hírét, azért tehát megszólította atyját, nem kívánja-e, hogy a fiu eljárjon külön leczkékre. Peti apja nagy örömmel egyezett belé.

*Golyók százfelé a légbé,
Laczi a tó közepébe.*

— Hogyne kívánám! mondá, Szegény fiam úgy is csonka, nem lehet olyan ügyes, életrevaló, mint más emberek. Legalább tanuljon; ha többet tud, mégis csak jobban boldogul majd a világon.

Mikor Petinek megmondták, hogy néhány fiúval együtt el fog járni a lelkész urhoz és ott még mindenféle szép ismereteket fog nyerni, nagyon megörült, mert igazán szeretett tanulni, örömét találta benne, ha valamit megtanul, amit eddig nem tudott. Hívták Miskát is, de ő azt felelte:

— No bizony, majd én még tovább is töröm a fejemet! Szeretném tudni,

minek? Az én apám a leggazdagabb ember a faluban.

Peti nem dicsekedhetett azzal, hogy apja gazdag ember, de ezt különben nem is bánta, mert annyi mindig volt a háznál, hogy egyszerűen, de tisztességesen élhettek. Peti otthon is segített, a miben csak tehetett, legnagyobb öröme azonban mégis csak abban telt, ha a jó lelkésznél lehetett, a ki mindenféle szép és hasznos dolgokat magyarázott neki, aztán adott szép könyveket is, melyeket Peti otthon szorgalmasan olvasgatott. És nemcsak sok hasznos ismeretet szerzett ekképen, hanem régi szomorúsága is elmúlt. Csonka keze

*Lucskos, sárral teli szája —
Úgy húzza ki jó mamája.*

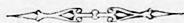
persze csonka maradt örökre, de Peti belenyugodott, kivált mikor egyszer az öreg lelkész azt magyarázta, hogy mindenki más-más módon teljesíthet hasznos feladatot a földön.

— Lásd, kedves fiam, szólt a jó öreg, a gyors lábu paripa nagyon hasznos annak, aki gyorsan akar eljutni egyik helyről a másikra; a lassu, nehézkes ökör éppen nem való, de a helyett igen nagy terhet tud ám elvonszolni. A házőrző eb nem mozdul a háztól, lustának látszik egész nap, de éjjel ébren őrökodik, míg a vadászkutya egész nap csaholva járja be az erdőt s fölajtja gazdája szá-

mára a vadat. Tehát mindeniket arra kell használni, a mire képessége van. És ez még az embernél is így van. Az egyik izmos, erős, ez tehát végez olyan munkát, melyhez nagy testi erő kell; a másik gyöngé, de azért mégis nagyon hasznosan élhet, ha tanul, szerez ismereteket és eszével pótolja, ami erejéből hiányzik. Aki egyik dologban gyöngé és nem boldogul, igyekezzék másban annál nagyobb szorgalommal helyreütni a hiányt. Aki fölteszi magában, hogy a mire hajlama és képessége van, azt olyan jól elvégzi, amennyire csak tudja, az előbb-utóbb végre is boldogul.

*Látod telhetlen Vad Laczi,
Miért voltál olyan czaczi!*

Peti figyelmesen hallgatta e szavakat s aztán sokat gondolkozott főtöttük.

— Igaza van, szolt magában. Balkezem csonka, de azon nem segíthetek s hiába volna buslakodnom rajta. Annál jobban kell használnom jobb kezemet s ha nem versenyezhetek a többi legényekkel nehéz munkában, tulteszek rajtok a fejemmel. Tanulok, a mit csak lehet s majd meglátjuk, nem boldogulok-e.

Ez időtől fogva nem volt olyan vad, félénk, nem is szégyelte csonka kezét s vidáman folytatta dolgait. Az öreg lelkésznek egész öröme telt szorgalmas tanítványában, otthon pedig a szülők lassanként azt vették észre, hogy évről évre nagyobb áldás reájok az a csonka kezű fiok, a ki fölött hajdan annyira kétségbe estek. Mert Peti nem hiába tanult sokat; hasznát is vette. A házuk mellett nagy kert volt, melyben azelőtt egy kis zöldségen kívül alig termett valami. Peti azonban, ki mindenféle hasznos növények termesztését, gondozását megtanulta, valóságos mester lett a kertészetben és egymás után ültetett, vetett olyan növényeket, melyeknek azelőtt hírét is alig hallották. Eleinte nevettek, mikor félkézzel fáradságosan kapálgatott, aztán gyomlálgatta, ápolgatta növényeit; de mikor megjött az ideje s Peti kosárba szedve a termést, bevitte a városba, onnan pedig szép pénzecskét hozott haza szüleinek, akkor nem nevettek többé, hanem így szóltak:

— Van esze ennek a Petinek, igazán ügyes fiu. Kis korában azt hitték, hogy terhére lesz szüleinek, most pedig ő tartja rendben az egész udvart és kertet.

Bezzeg a Miska, a ki annyit csufolta, most sem csinál egyebet, mint hogy verebet fogdos, míg egyszer ki nem törí a nyakát. Derék legény lesz ebből a Petikéből.

És akik ezt mondták, nem is csalókoztak. Mert Peti tovább haladt a jó uton. A mint az évek multak, lassanként kinőtt abból, hogy leckére járjon az öreg lelkészhez, már fölserdült ifju lett; de könyveket mindig vitt haza a tudós öregtől s majd mindennap ellátogatott hozzá, ilyenkor pedig a lelkész mindig érdekes, hasznos dolgokról beszélt, Peti pedig figyelmesen hallgatta. És a mit olvasott, hallott, azt megis próbálta és lassacskán azt vették észre a faluban, hogy Peti szülei épen nem olyan szegények többé, mint hajdan voltak. Mert Peti mindenféle ügyes, hasznos ujitást próbált meg apjának kis földesekén s nekik mindig szebb, jobb termésök volt, mint a szomszédoknak. Most már az öreg gazdák is eljártak Petihez tanácskozni s akár milyen dologban mindig tudott nekik jó tanácsot adni, megmagyarázta nekik, mi az oka, ha valahol baj van, mikép kell rajta segíteni s Peti, kit most már senkisé is csufolt, hanem a derék Péternek nevezett, meglepéssel tapasztalta, hogy mégis igaza volt jó öreg barátjának, a lelkésznek: mindenki lehet hasznos ember, csak hogy az egyik az izmos karjival, a másik a tanult fejével.

A szomszédék Miskája, az ugyan nem vette hasznát se a kezeinek, se a fejének. Szép, erős legény lett belőle, de ő bizony nem dolgozott, mert hiszen gazdag szülők fia volt. Hanem annál többet mu-

(Folytatása a 126. lapon.)

A VERÉB ÉS A SZARVASBOGÁR. (Lásd a 127. lapon.)

csufolta,
 egy vere-
 em töri a
 l a Peti-

is család-
 a jó uton.
 ént kinőtt
 g lelkesz-
 könyveket
 s majd
 renkor pe-
 sznos dol-
 gyelmesen
 allott, azt
 zt vették
 alei épen
 at hajdan
 yes, lasz-
 kis föl-
 jobb ter-
 ak. Most
 k Petihez
 an mindig
 egmagya-
 l baj van,
 mostmár
 Péternek
 alta, hogy
 tjának, a
 sznos em-
 os karjai-

az ugyan
 , se a fe-
 öle, de ő
 en gazdag
 bbet mu-

(Folytatása a 124. laphoz.)

latott s ahol valami vig társaság volt együtt, Miskát bizonyosan közte lehetett találni.

És Peti egyszer mégis megirigyelte még újra Miskát és elbusult csonka keze miatt. Már husz éves, deli legények voltak mindnyájan és ekkor menniök kellett katonának. A ki épkezláb volt, azt el is vitték, de Petit otthon hagyták s ő ezen nagyon elszomorodott.

— Minden derék fiu megtanul fegyvert forgatni, hogy védje drága hazánkat, ha szükséges, sohajtá. Én ezt nem tehetem.

De aztán kiverte fejből a szomoru gondolatokat.

— Mondta az öreg lelkész, hogy az is nagy hasznot tesz hazájának, aki szorgalmasan dolgozik. Én hát annál szorgalmasabb leszek minden hasznos munkában.

A hetyke, mulatozó Miskát is elvitték katonának s míg odavolt, öreg atyja meghalt. Két-három év mulva Miska hazatért és átvette az apjáról reá maradt szép gazdaságot, most már a maga ura volt. Most élt még csak igazán vigan! Oda se nézett a munkának, ha nem volt pénze, vett kölcsön és nevette Petit, ki komoly munkában töltötte minden napját.

Egyszer azonban elmúlt a Miska kedve minden vigságtól. Mert addig-addig pazarolt, csinált adósságot, míg végre nem tudta visszafizetni s egy napon jöttek a törvény emberei, ellicizitálták a Miska szép jószágát. Miskának nem marad semmije, tudni semmit sem tudott s nem maradt egyéb hátra, mint hogy közönséges

napszamos munkával keresse meg mindennapi kenyerét.

A Miska szép házát, nagy földjeit egy városi ember vette meg, aki más dolgai miatt nem lakhatott kint a falun. Keresett valakit, a ki a gazdaságot vezesse, de ügyes és becsületes embert, a kiből bizni lehessen. A lelkészszel beszélt és ez így szólt:

— Ismerek én egy derék fiatal embert, a ki épen erre való. Csonka kezű ugyan, de feje annál jobb.

Előhívták Petit s az új birtokos rövid beszélgetés után úgy megszerette a derék, értelmes ifjút, hogy rábizta a jószág kezelését. Nem is bánta meg, mert Peti épen olyan ügyes, mint becsületes gazda volt s megérdemelte a jó fizetését, melyet a birtokostól kapott. Jólétben, kellemesen élt azután, Miska pedig mint egyik cseléd dolgozott Petinél, későn látva be, hogy tanulással, szorgalommal pótolni lehet sok testi hiányt, de a legerősebb ember is szomoru sorsra jut, ha ismeretek nélkül nő fel, és henyeségben, munkátlanul tölti el ifjuságát.

MÁRIA VALÉRIA KIRÁLYKISASSZONY.

(Képpel a 117. lapon.)

»A LEGELSŐ magyar ember a király.« azt írta egyik szép költeményében hazánk koszorus költője, Vörösmarty Mihály és igazat mondott, mert most uralkodó királyunkra is illik, hogy ő a legelső magyar ember, kit tisztelünk és szeretünk mindnyájan. Ha pedig a király a legelső magyar ember, akkor az ő leánykája a legelső magyar leány. Ez pedig nem más, mint Mária Valéria királykisasszony, ki nek az érzékét most mutatom be nektek.

Még nem igen régen is olyan gyermekleányka volt, mint az én kis olvasóim, sőt még is most tanulással és vig játékkal felváltva tölti óráit, mert még csak a mult tavaszon töltötte be élete tizenegyedik évét. Tudom, akad kis olvasóim közt, a ki csodálkozik, mikor olvassa, hogy a királyleány tanulással tölti idejét; talán olyanformát is gondolnak nehányan, hogy bizony a királyleány helyén ők oda se néznének annak az unalmas könyvnek, nehéz leczkének, hiszen a királykisasszony már csak tehet mindent a kedve szerint. De nem úgy van ám az, mert Mária Valéria királykisasszony oly szorgalmasan és oly sokat tanul, hogy félek, az én kis olvasóim közül sokan megbuknának, ha versenyre kelnének vele. Egy jeles magyar tudós, Rónay püspök a királyleány nevelője s az ő felügyelete alatt mindenféle kitérő mesterek és tanítók oktatják Mária Valéria főhercegnőt, ki igazán a legelső magyar leányka, még abban a tekintetben is, hogy legtöbbet tanult.

De kedvességre, jó szívére nézve is példakép mutathatni minden magyar gyermeknek a királykisasszonyra. Szép fővárosunktól, Budapesttől nem messzire fekszik Gödöllő és bizonyosan tudjátok, hogy ott van a királyi családnak szép kastélya és kertje; minden évben kétszer, tavasszal és ősszel ott időz a királyi család s akkor felséges szüleivel ott van Mária Valéria királykisasszony is. Akkor aztán örülnek a környékbeli szegények és a szegény gyermekek, mert a hol a jó királyleány egy-egy szenvedőt megpillant, azonnal igyekszik rajta segíteni. De még azoknak is szerez örömet, a kik nem épen szegények. Mikor kikocsiz a palotából, tele szedi a zsebeit pompás cukorkákkal s a hol gyermekeket lát, nevetve szórja nekik a jó édességet. Karácsonykor a szegény sorsu gyermekek számára nagy karácsonyfát állíttat és tele rakja mindenféle holmival, a mire a szegény fiuknak és leányoknak szükségök van. Sőt már van

árva leányka, a kit a jószívű királykisasszony felfogadott és a maga zsebpénzéből neveltet. Még az oktalan állatot sem engedi szenvedni s minapában, mikor egy szegény kis cziczust pillantott meg az utcán, maga vette föl, megsimogatta és meghagyta, hogy gyógyítsák, ápolják, mikor pedig a szegény czicza mégis kimult, a kedves jó királyleányka igazán megsiratta.

Jóságban, kedvességben, szorgalomban vegyetek példát a legelső magyar leánykáról a királykisasszonyról, hogy örömeire váljatok szüleiteknek, miként Mária Valéria főhercegnő örömeire válik a felséges királyi párnak, szeretett szüleinek.

A VERÉB ÉS A SZARVASBOGÁR.

— Mese. —

(Képpel a 125. lapon.)

ORÁN reggel találkozott a veréb a szarvasbogárral.

— Honnan ilyen korán, szarvasbogár urfi? Ugy látom nagyon jó kedved van, szólt a veréb.

— Az ám, pompásan reggeliztem.

— És hol, mit reggeliztél?

— Amott a kertben . . . tömérdek csemege van ott, mindenki találhat kedvére valót. Ha éhes vagy, tanácslom, csak oda menj.

— Oh te semmire való tolvaj, kiáltá a veréb mérgesen. Hát te a gazdánk kertjébe jársz lopni? Hát nem tudod, hogy a mi ott terem, az mind a gazdánké?

A szarvasbogár megrettent és alázatosan mondá:

— Nem gondoltam rá . . . aztán úgy hittem, marad elég neki is.

— Persze, ha csak te magad volnál. De egész sereg atyádfia is torkoskodik ott. Ezért meglakolsz, még pedig halállal.

A szegény szarvasbogár menekülni akart, de a veréb gyorsabb volt bekapta, megette. Észre sem vette, hogy ezalatt egy éhes vércse közeledett, mely meghalotta, mit beszélt a veréb.

— Oh te gonosz rabló és gyilkos, szólt a vércse. Te mertél itélni a kis szarvasbogár fölött! Hát te nem jársz-e tolvaj módon a gyümölcsösben?

A veréb reszketve nézett a hatalmas ellenségre, s nagyon meglapult előbbi hetykesége után, aztán mentegetőzött:

— A gyümölcsösbe én csak azért járok hogy a fákat megtisztítsam a kártékony hernyóktól . . .

— Persze, a míg meg nem érett a gyümölcs. De a jó érett cseresznyét ki pusztítja annyira? Jól láttam, milyen károkat okoztál a gazdának; méltó, hogy meglakolj.

Menekült volna a veréb, de nem lehetett. A vércse rárontott, megkapta és fölfalta.

Épen tovább akart szállni a vércse, mikor a gazda megpillantotta.

— Ahá, megkapom végre a gonosz vércsét, mely annyi kárt tett a baromfi udvarban.

Kapta a puskát és lelőtte a vércsét.

A kis fecske pedig, mely ide-oda röpködve mindezt látta, szánakozva mondá

— Lám, jobb lett volna, ha mielőtt egymást oly kegyetlenül elítélték, mindegyikük arra gondolt volna, valjon maga is nem bűnös-e. A ki könnyen itél mások fölött, legyen készen reá, hogy őt is könnyen elítélik.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK:

A »KIS LAP« XXIII. köt. 6-ik számában közölt tréfás feladvány megfejtése:

„Baja város Bácsmegyében, Bajom falu Somogy megyében.“

Helyesen fejtették meg: Szarvas testvérek, Molecz Béla, Dobó Katicza, Freund Irén és Imre, Neumann Lenke, Mauritz Gyula.

*

A »Kis Lap« XXIII. köt. 6-dik számában közölt képrejtvény megfejtése:

„Csipkefüggöny.“

Helyesen fejtették meg: Mauritz Gyula, Kohner Alfréd és Jenő, Dobó Katicza, Strohofer Béla, Molecz Béla, Széles Margit, Rupp Irén, Herrich Melanie.

G Y Á S Z.

Mély megilletődéssel értesültem és közlöm veletek is, hogy a halál ismét elragadta az élők sorából egyik kedves kis olvasótársatokat: augusztus hó 9-én Zomborban meghalt

RÓNAY RÓZSIKA,
szüleinek, testvércinek nagy fájdalmára, élete tizedik évében.

Nyugodjanak békében a korán elhunyt kedves gyermek porai!

F. b.

Jótekonyság.

A szegény gyermek-kórház javára adakoztak még:

Szűsz Iluska 1 frt. — Zombory István 1 frt. — Madarassy Vilma 1 frt. — A már eddig kimutatott 631 frt 76 krral együtt összesen 634 frt. 76 kr.

Az Ég áldása legyen a kegyes kis adakozókon.

Forgó bácsi.